

Adieu God? Uitzending 15 juli 2019 met Sigrid Kaag



Uitzending Adieu God?: https://www.npostart.nl/adieu-god/15-07-2019/VPWON_1307323

We kijken samen naar de uitzending en praten er daarna over door. Om dat gesprek op weg te helpen, enkele opmerkingen en vragen. Daar kan van worden afgeweken en het kan worden aangevuld.

Suggesties voor Bijbellezing en zingen:

Lezen: Efeziërs 4: 1-6 over roeping, psalm 32:8 en 143:8 over inspiratie

Zingen: Sels, Hoor mijn gebed, psalm 143

Sigrid Kaag is Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in het kabinet-Rutte III. Bij haar aantreden legde zij als enige D66-minister de eed af. Voorafgaand aan de 100^e uitzending van Adieu God? noemt Tijs van den Brink haar een interessante vrouw, omdat zij D66'er is en nog steeds katholiek. Hij is erg benieuwd!

1. Als kind was Sigrid Kaag bang een roeping te krijgen om non te worden. Dat werd toen nogal aangeprezen en als het zover was restte niets dan totale overgave. Dat leek haar nogal dwingend. 'Mam', vroeg ze haar moeder, 'als ik roeping krijg, dan hoef ik toch niet non te worden?' 'Nee hoor', reageerde mam, 'ga maar lekker buitenspelen'. Dat was toen een opluchting. Nu heeft ze veel respect en waardering als ze ziet hoe nonnen zich inzetten voor mensen in ontwikkelingslanden.

> Roeping, dat horen we nog wel bij predikanten als ze naar een gemeente gaan. Dat heeft dan iets 'heiligs'. Maar verder, in het dagelijkse leven... Heb jij een roeping, in je maatschappelijke carrière of in je geloofsleven? Of zit je er nog op te wachten?

2. Sigrid Kaag vertelt dat haar ouders haar hebben geïnspireerd om het beste, het maximale uit zichzelf te halen en daarbij steeds oog te hebben voor een ander. Met een heel gelovige vader en een moeder die absoluut niet naar de kerk ging, speelde geloof daar ook een rol bij.

> Wat is jouw inspiratie en wie heeft of hebben daar een rol in gespeeld? En had geloof daar een rol in?

3. Wat gebeurde er thuis aan geloofsoverdracht? Kaag vertelt dat ze is gedoopt, heilige communie heeft gedaan en met veel plezier misdienaar was. Maar er werd nooit iets opgelegd, haar ouders waren heel liberaal. Het werd in de opvoeding meegegeven en dan was het aan jou om er iets mee te doen, of niet. Een hoopvolle manier van geloofsbeleving, zonder angst, maar met vertrouwen. 'God geeft zoveel als je kunt dragen en dan is het aan jou om daar op een hoopvolle manier mee om te gaan', zegt ze.

> Hoe 'liberaal' was jouw geloofsopvoeding? Wat heb je daarin meegekregen en wat heb je ermee gedaan?

4. Het meest bepalende in haar jeugd was het overlijden van haar broertje, direct na zijn geboorte. Ze was toen zes. Sigrid Kaag: 'Dat heeft een enorm stempel op ons gezin gedrukt. Groot verdriet en geen steun voor mijn ouders. Mensen liepen met een boog om mijn moeder heen, zo ervoer zij dat. Ze moesten hun verdriet vooral alleen, in eenzaamheid, dragen. Maar we beseften ook: er is veel erger in de wereld. Je moet er niet in verzinken en er zeker niet bitter over worden'.

> Wat was het meest bepalende in jouw jeugd? Heeft dat je verbitterd of was het juist inspirerend?

5. Sigrid Kaag is ook na haar pubertijd en jeugd gelovig gebleven. Toch dacht ze er een paar jaar geleden over, met alle schandalen in die tijd, om uit de kerk te stappen. Maar katholiek blijven vond ze, in tegenstelling tot veel tijdgenoten, belangrijker. 'Maar ik ben wel getroffen door alle misstanden en misstappen', zegt ze.

> Misstanden zijn de kerk niet uit. Hoewel op een ander terrein, is er in onze kerken ook het nodige te doen over eenheid en ruimte. Beïnvloedt dat jouw kijk op geloof en kerk? Denk je weleens: wat moet ik hier nog? Of vind je het toch belangrijker om te blijven en bij te dragen aan de geloofsgemeenschap?

6. Terwijl Sigrid Kaag van mening is dat geloof en kerk vooral een privézaak is, koos ze er toch voor om bij haar beëdiging de eed af te leggen. 'Ik vond het belangrijk te verklaren te hopen op de hulp van God, dat Hij over mij waakt om verstandige besluiten te nemen'. Maar over het bestaan van God zegt ze niet heel leervast te zijn: 'Het is aanwezig in mij, om op momenten van twijfel, angst of menselijke zwakte op te kunnen terugvallen. Een gevoelsmatige keuze waarin ik steeds meer mijn moeder volg: biddend, af en toe een kaarsje, schietgebedje, een ave Maria... Een beetje lui natuurlijk'.

> Ben je geneigd te denken: 'Niet zo'n stevig gereformeerd, maar meer een gelegenheidsgeloof? Of is er in het huis van onze Vader ook een optrekje voor bewoners die wat luiierend en relaxed door het geloofsleven gaan?

7. Sigrid Kaag heeft haar kinderen bewust laten dopen. 'Dat was voor mij vanzelfsprekend. Het had voor mij aan de ene kant een cultuurwaarde en aan de andere kant was het een identiteitskwestie. Ik vond het belangrijk, maar dat was het dan ook. Het is mijn kinderen meegegeven'.

> Als je kinderen hebt, heb je ze dan laten dopen? Was dat vanzelfsprekend en waarom? Wat denk je ze daarmee mee te geven?

8. Is er in het leven van Sigrid Kaag een rode draad aan te wijzen? Iets van: dat is wat mij drijft, of dat wil ik in mijn leven? Ze zegt er weleens om te moeten lachen, omdat het lijkt alsof er een lijn in zit. 'Maar ik heb soms het idee dat het iets is van: 'de mens wikt, God beschikt'. Er zijn net zoveel dingen die ik niet heb gedaan waarvan ik dacht dat is belangrijk en interessant, als dingen die voor me bleken te zijn weggelegd die ik zelf nooit had kunnen bevroeden of bedenken. Ik denk dat de rode draad is: de passie, inzet, politiek, maar dan met een groter doel: het nut voor een ander. Dat vind ik de zin van het leven'.

> Kan jij een lijn in je leven ontdekken en trek je die dan zelf of wordt die getrokken? En wat drijft jou tot welke zin van het leven?

9. Ooit zei ze een kerngeloof te hebben in gelijkheid en rechtvaardigheid en in de maakbaarheid van de wereld, terwijl veel mensen denken dat de wereld niet maakbaar is. We proberen het wel, maar het lukt maar niet. Kaag: 'We moeten er naar streven. We komen er misschien nooit, maar het feit dat het vaak mis gaat weerhoudt ons niet van de verantwoordelijkheid en plicht er iets beters van te maken. Het feit dat het niet gaat lukken is géén excuus. Ik kies er voor om als klein radertje iets te willen betekenen in het grote geheel. Weglopen is makkelijk'.

> Wat is de kern van jouw geloof? Is dat gericht op het hier en nu of op het eens en later? Kun je zeggen: dan pas komt het goed en omdat wij niet van deze wereld zijn, kunnen we er best voor weglopen.

10. Tenslotte: Sigrid Kaag was bang de roeping tot non te krijgen. Zou ze dat ook zijn als ze geroepen werd partijleider te worden? 'Nee', zegt ze, 'want dat is niet aan de orde'. En de toekomst? 'Dat zien we dan wel weer: de mens wikt, God beschikt'.

> Hoe onbezorgd kijk jij naar de toekomst?